

Zielona Góra, dnia 15.09.2020 r.

Streszczenie rozprawy pt. *Krajobraz kulturowy Zielonej Góry w twórczości wybranych pisarzy lubuskich po roku 1989*

Rozprawa pt. *Krajobraz kulturowy Zielonej Góry w twórczości wybranych pisarzy lubuskich po roku 1989* analizuje literackie reprezentacje krajobrazu kulturowego miasta. Jej celem jest zaadaptowanie kategorii krajobrazu kulturowego, funkcjonującej na gruncie różnych nauk i dyscyplin badawczych, do badań nad twórczością regionalną oraz zoperacjonalizowanie tej kategorii w funkcji użytecznego narzędzia interpretacyjnego. Materiałem badawczym jest tu literatura lubuska wydana po 1989 roku, w której miejscem akcji jest Zielona Góra. Pod uwagę wzięte zostały powieści Zofii Mąkosy, Krzysztofa Fedorowicza, Czesława Markiewicza i Krzysztofa Koziołka, a także poemat dygresyjny Marka Jurgońskiego oraz zbiory opowiadań *Fantazje zielonogórskie*. W dysertacji pokazano, że poszczególni twórcy, mimo że nierzadko opierają swoje utwory na tych samych dominantach tematycznych, kreują zupełnie inne obrazy miasta. Ich utwory pozwalają badać krajobraz kulturowy jako konstrukt składający się z trzech map: realnej, mentalnej zewnętrznej i mentalnej wewnętrznej; potwierdzają także, że krajobraz kulturowy nie jest czymś statycznym – ulega ciągłym przeobrażeniom i ma charakter procesualny. Kluczową dla podjętych w pracy rozważań kategorię krajobrazu kulturowego osadzono w szerokim kontekście metodologicznym, uwzględniającym orientacje badawcze wypracowane w ramach zwrotu przestrzennego. Są to przede wszystkim geopoetyka – analizująca związki pomiędzy literaturą a przestrzenią oraz nowy regionalizm jako nurt zorientowany na nowatorskie badanie literatur lokalnych. Zaproponowane ujęcie przedstawia nową perspektywę interpretacyjną, pozwalającą na wyszczególnienie określonych wyróżników składających się na *genius loci* Zielonej Góry.